

MÄÄRUS

Kuupäev digiallkirjas nr
<DataType_25688680_3_1 />

Rahandusministri 19. detsembri 2015. a määruse nr 50 „Finantsinspeksioonile esitatavate krediidiandja või -vahendaja ning välisriigi krediidiandja või -vahendaja filiaali aruannete vormid, koostamise meetoodika ja esitamise kord” muutmine

Määrus kehtestatakse krediidiandjate ja -vahendajate seaduse § 57 lõike 5 alusel

§ 1. Määruse muutmine

Rahandusministri 19. detsembri 2015. a määruses nr 50 „Finantsinspeksioonile esitatavate krediidiandja või -vahendaja ning välisriigi krediidiandja või -vahendaja filiaali aruannete vormid, koostamise meetoodika ja esitamise kord“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Krediidivahendaja on kohustatud koostama ja esitama järgmised aruanded:

- 1) käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud aruanded;
- 2) „Eestis vahendatud tarbijakrediitide käivete aruanne” vastavalt lisale 8 (lisatud).“;

2) paragrahvi 2 lõiget 3 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) Eestis vahendatud tarbijakrediitide käivete aruanne” koodiga 6110.“;

3) paragrahvi 3 lõige 5 sõnastatakse järgmiselt;

„(5) Käesoleva määruse § 2 lõike 1 punktides 3 ja 6 ning lõike 2 punktis 2 nimetatud aruannetes esitatakse andmed aruandeperioodil toimunud käivete alusel.“

4) paragrahvi 4 lõike 2 tekstiosa „1–7“ asendatakse tekstiosaga „1–8“;

5) paragrahvi 4 lõike 3 tekstiosa „1–6“ asendatakse tekstiosaga „1–8“;

6) paragrahvi 6 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Määruse 2022. 1. jaanuaril jõustuvat redaktsiooni kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 2022. aasta 1. jaanuaril.“;

7) lisad 3 ja 4 kehtestatakse uues sõnastuses (lisatud);

8) määrust täiendatakse lisaga 8 „Eestis vahendatud tarbijakrediitide käivete aruanne“ (lisatud).

§ 2. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2022. aasta 1. jaanuaril.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maris Lauri

Justiitsminister rahandusministri ülesannetes

(allkirjastatud digitaalselt)

Merike Saks

Kantsler

Lisa 3 Eestis väljastatud tarbijakrediitide käivete aruanne

Lisa 4 Eestis väljastatud tarbijakrediitide jääkide aruanne

Lisa 8 Eestis vahendatud tarbijakrediitide käivete aruanne

Rahandusministri 19. detsembri 2015. a määrus nr 50
 „Finantsinspektsioonile esitatavate krediidiandja või
 -vahendaja ning välisriigi krediidiandja või –vahendaja
 filiaali aruannete vormid, koostamise metoodika
 ja esitamise kord“
 Lisa 3 (muudetud sõnastuses)

EESTIS VÄLJASTATUD TARBIJAKREDIITIDE KÄIVETE ARUANNE

1. Aruande eesmärk

Eestis väljastatud tarbijakrediitide käivete aruande eesmärk on krediidiandja ja välisriigi krediidiandja filiaali (edaspidi *krediidiandja*) poolt sõlmitud tarbijakrediidilepingute (edaspidi *krediidilepingute*) jälgimiseks vajalike andmete saamine.

2. Aruande valdkond

Eestis väljastatud tarbijakrediitide käivete aruande valdkonda kuuluvad:

- 1) aruandeperioodil krediidiandja poolt Eestis tarbijatele väljastatud tarbijakrediidi (edaspidi *krediidi*) deebetkäibe summad. Siia kuuluvad ka krediidiandja poolt eelnevalt väljastatud krediidi summad, mille tarbija on aruandeperioodil Eestis oma nimele üle võtnud ja mida näidatakse aruandes uute tarbijakrediitidena;
- 2) aruandeperioodil tehtud krediidiandja või tarbija algatatud muudatused varem sõlmitud käesoleva punkti alapunktis 1) nimetatud tarbijakrediidi lepingutes. Muudatusena käsitletakse üht või mitut loetletud muudatust tarbija kehtivas krediidilepingus: täiendava krediidisumma väljastamine (sh krediidi põhiosa või intresside refinantseerimine), intressimäära tõus, krediidi kulukuse määra suurenemine.

3. Aruande esitamine

Ühe reana tuleb näidata nende krediidilepingute käibed ja arvud, mille identifikaatorid, määrad ja suhtarvud langevad kokku.

4. Aruanderea struktuur

Aruanne koosneb järgmistest struktuuriosadest:

- 1) krediidilepingu tüüp;
- 2) krediidi kättesaamise viis;
- 3) krediidilepingu tähtaeg;
- 4) intressimäär;
- 5) krediidi kulukuse määr;
- 6) krediidi käive;
- 7) krediidilepingute arv;
- 8) krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhe (laenu tagatuse suhtarv);
- 9) krediidi põhiosa ja intressimakse ja tarbija sissetuleku suhe (laenumakse ja sissetuleku suhtarv).

4.1. Krediidilepingu tüüpide identifikaatorid

Elamukinnisvaraga seotud krediit	1
Sõiduki liising	2
Muu vara liising	3
Vara ost järelmaksuga	4
Muu rahaline krediit	5

Kliendilepingu tüübina näidatakse, millist tüüpi krediidilepingu alusel krediiti tarbijale anti. Kui antud krediidi summa antakse tarbijale elamukinnisvara ostmiseks, ehitamiseks või

renoveerimiseks, märgitakse krediidilepingu tüübi identifikaatoriks 1 „Elamukinnisvaraga seotud krediit“. Elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidileping on tarbijakrediidileping, mis on tagatud hüpoteegiga või muu võrreldava tagatisega, või tarbijakrediidileping, mille eesmärk on kinnistu, hooneühistu liikmelisuse või olemasoleva või kavandatava ehitise omandamine või nimetatud õiguste säilitamine. Seega elamukinnisvaraga seotud krediidina käsitatakse ka maa (nt krundi) ostmist, kui ostu eesmärk on sellele eluase ehitada, kuid selle tagatiseks ei ole seotud hüpoteeki. Elamukinnisvaraga seotud krediidi tagatiseks on soetatavale elamukinnisvarale või mõnele muule kinnisvarale seotud hüpoteek (või muu võrreldav õigus, nagu tagatisomandamine või pandiõigus hooneühistuseaduse mõistes).

Kui väljastatud krediidi summat tarbijale otse kättesaadavaks ei tehta ja krediidi eesmärgiks on mootor- ja veesõiduki ostu finantseerimine liisingulepingu alusel, märgitakse krediidilepingu identifikaatoriks 2 „Sõiduki liising“. Mootor- ja veesõidukist erineva vara liisimisel märgitakse krediidilepingu identifikaatoriks 3 „Muu vara liising“, samuti kui liisingulepingu alusel finantseeritakse teenuse ostu.

Kui antava krediidi summat tarbijale otse kättesaadavaks ei tehta ja krediidi eesmärgiks on vara soetuse finantseerimine järelmaksuga, märgitakse krediidilepingu identifikaatoriks 4 „Vara ost järelmaksuga“. Siia kuulub ka sõiduki ostu finantseerimine järelmaksulepingu alusel, samuti kui teenuse ostu eest tasutakse järelmaksuga.

Kui antava krediidi summa tehakse tarbijale kättesaadavaks rahas, märgitakse krediidilepingu identifikaatoriks 5 „Muu rahaline krediit“. Rahalise krediidi puhul krediidiandja võib, aga ei pruugi teada antava krediidi eesmärki.

4.2. Krediidi kättesaamise viiside identifikaatorid

Sularaha	1
Ülekanne tarbija arvelduskontole	2
Ülekanne müüja arvelduskontole	3
Muu	4
Määramata	0

Krediidi kättesaamise viisina näidatakse mil viisil toimus krediidi tarbijale kättesaadavaks tegemine.

Kui krediit maksti tarbijale välja sularahas, märgitakse krediidi kättesaamise viisiks identifikaator 1 „Sularaha“. Kui krediit tehti tarbijale kättesaadavaks ülekande teel tarbija isiklikule arvelduskontole, märgitakse krediidi kättesaamise viisiks identifikaator 2 „Ülekanne tarbija arvelduskontole“. Kui krediiti tarbijale otse kättesaadavaks ei tehtud, vaid see kanti finantseerimise objektiks oleva vara (või teenuse) müüja arvelduskontole, märgitakse krediidi kättesaamise viisiks identifikaator 3 „Ülekanne müüja arvelduskontole“. Kui toimub krediidi üle võtmine tarbija poolt, mille käigus rahavoogu ei toimu, siis märgitakse krediidi kättesaamise viisiks identifikaator 4 „Muu“.

Juhul, kui krediidi kättesaamise viisiks on üheaegselt mitu erinevat viisi, märgitakse aruandesse see viis, milles see toimus suuremas ulatuses.

Krediidi kättesaamise viisi identifikaatoriks märgitakse 0 „määramata“ krediidilepingu muudatuste puhul, millega ei kaasne täiendava krediidisumma tarbijale kättesaadavaks tegemine.

4.3. Krediidilepingu tähtaja identifikaatorid

Tähtaeg kuni 1 aastat	1
Tähtaeg üle 1 aasta	2

Tähtaja identifikaator määratakse krediidi lepingulise tähtaja alusel ning seda ka siis, kui laenusumma makstakse välja osade kaupa.

Krediidilepingu muudatuste korral, kui nende tulemusena antakse tarbijale täiendavalt krediiti ja muutub krediidi lepinguline tähtaeg, tuleb krediidi tähtajana näidata periood lepingu muudatuse jõustumise kuupäevast kuni laenulepingu muudetud lõpptähtajani. Ülevõetud lepingute puhul näidatakse krediidi tähtajana perioodi lepingu ülevõtmise kuupäevast kuni krediidilepingu lõpptähtajani.

4.4. Intressimäär

Siin näidatakse krediidi andmise või krediidilepingu muutmise hetkel kehtinud lepinguline intressimäär. Intressimäär näidatakse protsentides aasta baasil ning kujul intressimäär jagatud sajaga ($i/100$) ümardatuna nelja kohani peale koma.

4.5. Krediidi kulukuse määr

Krediidi kulukuse määrana näidatakse krediidi andmise või krediidilepingu muutmise hetkel kehtinud krediidi kulukuse määr võlaõigusseaduse § 406 lõike 6 alusel rahandusministri kehtestatud korra kohaselt. Krediidi kulukuse määr näidatakse protsentides aasta baasil ning kujul määr jagatud sajaga ($i/100$) ümardatuna nelja kohani peale koma.

4.6. Krediidi käive

Krediidiandja puhul näidatakse krediidi käibena aruandeperioodil väljastatud krediidi deebetkäive (k.a nende krediitide deebetkäive, mis ühe ja sama kuu jooksul välja anti ja tagastati) rahavoo toimumisel. Krediidilepingute muudatuste puhul näidatakse käibena see osa krediidist, mis on krediidilepingu muutmise hetkel tagasi maksmata (k.a lisanduv krediidisumma). Kui krediidilepingus muudatuste tegemine ja nende kehtima hakkamine langevad erinevatesse aruandeperioodidesse, näidatakse krediidi käive selle aruandeperioodi aruandes, mil muudatused kehtima hakkavad. Kui sama krediidilepingu alusel väljastatakse krediit osamaksete kaupa ja erinevad osamaksed langevad erinevatesse aruandeperioodidesse, näidatakse iga osamakse selle aruandeperioodi aruandes, mil toimus sellega seotud rahavoog. Ülevõetud lepingute puhul näidatakse krediidi käibena summa, mis tarbija poolt aruandeperioodil üle võeti.

Krediidi käive näidatakse eurodes ümardatuna kahe komakohani.

4.7. Krediidilepingute arv

Krediidilepingute arvuna näidatakse krediidilepingute arv, mis on summeeritud aruanderea kuuendas veerus „Krediidi käive“. Krediidilepingute arv näidatakse tükides.

4.8. Krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhte (laenu tagatuse suhtarv) identifikaatorid

Krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtarv on $\leq 70\%$	1
Krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtarv on $> 70\% \leq 90\%$	2
Krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtarv on $> 90\%$	3
Määramata	0

Krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtena näidatakse, millisesse vahemikku jääb aruandeperioodil väljastatud või muudetud krediidilepingu (täiendava krediidisumma puhul) krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtarv, kui krediidilepingu liigiks on 1 „Elamukinnisvaraga seotud krediit“. Muudel juhtudel märgitakse krediidisumma ja krediidi

tagatisvara suhtarvu identifikaatoriks on 0 (null) ehk „Määramata“. Samuti märgitakse krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtarvu identifikaatoriks „Määramata“ krediidilepingu liik 1 „Elamukinnisvaraga seotud krediit“ muudatuste puhul, millega ei kaasne täiendava krediidisumma tarbijale kättesaadavaks tegemine.

Suhtarvu arvutamisel võetakse aluseks krediidi lepinguline jääk laenu väljastamise hetkel (lugeja) ning laenu tagatiseks oleva hüpoteegiga koormatud elamukinnisvara lepingu sõlmimise eelselt hinnatud turuväärtus või elamukinnisvara tegelik ostu-müügi hind, sõltuvalt selles, kumb on väiksem (nimetaja). Kui samale elamukinnisvarale on juba eelnevalt kellegi teise isiku kasuks seatud hüpoteek ja see asub kõrgemal järjekohal (1. järjekohal), on arvutusel kasutatava turuväärtuse suuruseks elamukinnisvara turuväärtuse (või tegeliku ostu-müügi hinna, kui see on väiksem) ja 1. järjekohal asuva hüpoteegi väärtuse vahe.

Tagatise turuväärtuseks on tagatiseks oleva elamukinnisvara konservatiivselt hinnatud turuhind, millega on võimalik tagatis mõistliku perioodi jooksul realiseerida. Üldjuhul on mõistlik realiseerimisperiood kuni üks aasta.

Kui krediidi tagatiseks on mitu elamukinnisvara, millele on seatud hüpoteek, siis laenu tagatuse suhtarvu arvutamiseks kinnisvara turuväärtused summeeritakse. Kui ühe ja sama hüpoteegiga on tagatud tarbija kaks või rohkem krediiti, tuleb laenu tagatuse suhtarvu arvutamisel krediidisumma saamiseks erinevate aegadel antud krediitide jäägid summeerida.

4.9. Krediidi põhiosa ja intressimakse ning tarbija sissetuleku suhe (laenumakse ja sissetuleku suhtarv).

Krediidi põhiosa ja intressimakse ning tarbija sissetuleku suhtena näidatakse väljastatud või muudetud krediidilepingu (täiendava krediidisumma puhul) krediidi põhiosa ja intressimakse ja tarbija sissetuleku suhtarv, kui krediidilepingu liigiks on 1 „Elamukinnisvaraga seotud krediit“. Muudel juhtudel märgitakse krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtarvu väärtuseks 0 (null). Samuti märgitakse krediidi põhiosa ja intressimakse ning tarbija sissetuleku suhtarvu väärtuseks 0 (null) krediidilepingu liik 1 „Elamukinnisvaraga seotud krediit“ muudatuste puhul, millega ei kaasne täiendava krediidisumma tarbijale kättesaadavaks tegemine.

Suhtarvu arvutamisel võetakse aluseks aruandereal kajastatud krediidi igakuise põhiosa- ja intressimaksete summa (lugeja) ja tarbija igakuise netosissetuleku summa (nimetaja). Kui krediiti ei maksta tagasi annuiteetmaksetega graafiku alusel, siis lähtutakse näitaja arvutamisel krediidi esimese igakuise põhiosa- ja intressimaksete summast. Kui krediidi tagasimaksed ei ole igakuised, siis lähtutakse näitaja arvutamisel 12 kuu graafikujärgsete põhiosa- ja intressimaksete kuu keskmisest summast. Krediidi puhul, mille põhiosa makstakse tagasi alles krediidilepingu lõpus (nn bullet-laen), arvutatakse igakuine põhiosa- ja intressimaksete summa krediidilepingu perioodi keskmisena võttes arvesse lepingu lõppedes tasutava krediidi põhisumma. Suhtarv näidatakse ümardatuna kahe kohani peale koma.

Rahandusministri 19. detsembri 2015. a määrus nr 50
 „Finantsinspektsioonile esitatavate krediidiandja või
 -vahendaja ning välisriigi krediidiandja või –vahendaja
 filiaali aruannete vormid, koostamise metoodika
 ja esitamise kord“
 Lisa 4 (muudetud sõnastuses)

EESTIS VÄLJASTATUD TARBIAKREDIITIDE JÄÄKIDE ARUANNE

1. Aruande eesmärk

Eestis väljastatud tarbijakrediitide jääkide aruande eesmärk on krediidiandja ja välisriigi krediidiandja filiaali (edaspidi *krediidiandja*) poolt sõlmitud tarbijakrediidilepingute (edaspidi *krediidilepingute*) jälgimiseks vajalike andmete saamine.

2. Aruande valdkond

Eestis väljastatud tarbijakrediitide jääkide aruande valdkonda kuuluvad Eestis tarbijatele väljastatud ja krediidiandja bilansis varakirjetel 3.1 ja 8.1 „Tarbijakrediidid“ kajastatavate krediidilepingutega seotud rahaliste nõuete jäägid aruandeperioodi lõpu seisuga.

3. Aruande esitamine

Ühe reana tuleb näidata nende krediidilepingute jäägid, allahindlused, võlgnetavad krediidisummad, võlgnetavad intressid ja krediidilepingute arvud, mille identifikaatorid langevad kokku.

4. Aruanderea struktuur

Aruanne koosneb järgmistest struktuuriosadest:

- 1) krediidilepingu tüüp;
- 2) krediidilepingu tähtaeg;
- 3) krediidi jääk;
- 4) allahindlus;
- 5) krediidi tagasimaksmise tähtajast möödunud periood;
- 6) võlgnetav krediidisumma;
- 7) võlgnetav intress;
- 8) krediidilepingute arv.

4.1. Krediidilepingu tüübi identifikaatorid

Elamukinnisvaraga seotud krediit	1
Sõiduki liising	2
Muu vara liising	3
Vara ost järelmaksuga	4
Muu rahaline krediit	5

Krediidilepingu tüübina näidatakse, millist tüüpi krediidilepingu alusel krediiti tarbijale antud on.

Kui väljastatud krediidi summa antakse tarbijale elamukinnisvara ostmiseks, ehitamiseks või renoveerimiseks, märgitakse krediidilepingu tüübi identifikaatoriks 1 „Elamukinnisvaraga seotud krediit“. Elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidileping on tarbijakrediidileping, mis on tagatud hüpoteegiga või muu võrreldava tagatisega, või tarbijakrediidileping, mille eesmärk on kinnistu, hooneühistu liikmesuse või olemasoleva või kavandatava ehitise omandamine või nimetatud õiguste säilitamine. Seega elamukinnisvaraga seotud krediidina käsitatakse ka maa (nt krundi) ostmist, kui ostu eesmärk on sellele eluase ehitada, kuid selle tagatiseks ei ole seotud

hüpoteeki. Kui elamukinnisvaraga seotud krediidileping on tagatud hüpoteegiga, võib tagatiseks olla soetatavale elamukinnisvarale või mõnele muule kinnisvarale seotud hüpoteek (või muu võrreldav õigus, nagu tagatisomandamine või pandiõigus hooneühistuseaduse mõistes).

Kui väljastatud krediidi summat tarbijale otse kättesaadavaks ei tehta ja krediidi eesmärgiks on mootor- ja veesõiduki ostu finantseerimine liisingulepingu alusel, märgitakse krediidilepingu identifikaatoriks 2 „Sõiduki liising“. Mootor- ja veesõidukist erineva vara liisimisel märgitakse krediidilepingu identifikaatoriks 3 „Muu vara liising“.

Kui antava krediidi summat tarbijale otse kättesaadavaks ei tehta ja krediidi eesmärgiks on vara soetuse finantseerimine järelmaksuga, märgitakse krediidilepingu identifikaatoriks 4 „Vara ost järelmaksuga“. Siia kuulub ka sõiduki ostu finantseerimine järelmaksulepingu alusel, samuti kui teenuse ostu eest tasutakse järelmaksuga.

Kui antava krediidi summa tehakse tarbijale kättesaadavaks rahas, märgitakse krediidilepingu identifikaatoriks 5 „Muu rahaline krediit“. Rahalise krediidi puhul krediidiandja võib, aga ei pruugi teada antava/vahendatava krediidi eesmärki.

4.2. Krediidilepingu tähtaja identifikaatorid

Krediidilepingu tähtaeg kuni 1 aastat	1
Krediidilepingu tähtaeg üle 1 aasta	2

Tähtaja identifikaator määratakse krediidi lepingulise tähtaja alusel ning seda ka siis, kui krediidi summa makstakse välja osade kaupa.

Krediidilepingu muudatuste korral, kui nende tulemusena antakse tarbijale täiendavalt krediiti ja muutub krediidi lepinguline tähtaeg, tuleb krediidi tähtajana näidata periood lepingu muudatuse jõustumise kuupäevast kuni krediidilepingu muudetud lõpptähtajani.

4.3. Krediidi jääk

Krediidi jäägina näidatakse identifikaatoritele vastava krediidi jääk bilansilises väärtuses aruandeperioodi lõpus ilma tekkepõhise intressita. Jääk näidatakse brutopõhimõttel (st ilma allahindluseta). Krediidi jääk näidatakse eurodes ümardatuna kahe komakohani.

4.4 Allahindlus

Siin näidatakse aruanderea kolmandas veerus „Krediidi jääk“ näidud krediidi väärtuse langusest tulenev allahindlus. Allahindlus näidatakse eurodes ümardatuna kahe komakohani.

4.5. Krediidi tagasimaksmise tähtajast möödunud perioodi identifikaatorid

Tähtaeg ei ole saanud	1
Tähtajast möödunud kuni 30 päeva (k.a)	2
Tähtajast möödunud 30–60 päeva	3
Tähtajast möödunud 60–90 päeva	4
Tähtajast möödunud üle 90 päeva	5

Siin näidatakse aruanderea kolmandas veerus „Krediidi jääk“ näidud krediidi tagasimaksmise tähtajast möödunud periood, kui krediidi osamakse või intress ei ole tasutud tähtaegselt (on viivises). Krediidi tagasimakse tähtajast möödunud perioodi leidmiseks algab arvestus esimesel päeval pärast maksetähtpäeva. Kui võlgnetavatel krediidi osamaksete ja intressi summadel on tagasimaksmise tähtajast möödunud erinevad perioodid, siis märgitakse nendest pikim.

Krediidi tagasimaksmise tähtajast möödunud perioodi identifikaatorit 1 „Tähtaeg ei ole saabunud“ kasutatakse siis, kui krediidil puuduvad tähtajaks tasumata intressi- või osamaksed.

4.6. Võlgnetav krediidisumma

Kui aruandereal näidatav krediit on tähtajaks tasumata (viivises), näidatakse siin krediidi osamaksete summa, mis on aruandeperioodi lõpus tähtajaks tasumata. Võlgnetav krediidisumma näidatakse brutopõhimõttel (st ilma allahindluseta) eurodes ümardatuna kahe komakohani.

4.7. Võlgnetav intress

Kui aruandereal näidatav krediit on tähtajaks tasumata, näidatakse siin nende intressimaksete summa, mis on aruandeperioodi lõpus tähtajaks tasumata (viivises). Võlgneva intressi summa näidatakse eurodes ümardatuna kahe komakohani.

4.8. Krediidilepingute arv

Krediidilepingute arvuna näidatakse krediidilepingute arv, mis on summeeritud aruanderea kolmandas veerus „Krediidi jääk“. Krediidilepingute arv näidatakse tükikides.

Rahandusministri 19. detsembri 2015. a määrus nr 50
 „Finantsinspeksioonile esitatavate krediidiandja või
 -vahendaja ning välisriigi krediidiandja või –vahendaja
 filiaali aruannete vormid, koostamise meetodika
 ja esitamise kord“

Lisa 8

EESTIS VAHENDATUD TARBIJAKREDIITIDE KÄIVETE ARUANNE

1. Aruande eesmärk

Eestis vahendatud tarbijakrediitide käivete aruande eesmärk on kredidivahendaja ja välisriigi kredidivahendaja filiaali (edaspidi *kredidivahendaja*) poolt vahendatud krediidilepingute jälgimiseks vajalike andmete saamine.

2. Aruande valdkond

Eestis vahendatud tarbijakrediitide käivete aruande valdkonda kuuluvad aruandeperioodil kredidivahendaja poolt Eestis tarbijatele vahendatud krediidilepingute lepingulised summad..

3. Aruande esitamine

Ühe reana tuleb näidata nende krediidilepingute käibed ja arvud, mille identifikaatorid, määrad ja suhtarvud langevad kokku.

4. Aruanderea struktuur

Aruanne koosneb järgmistest struktuuriosadest:

- 1) krediidilepingu tüüp;
- 2) krediidi kättesaamise viis;
- 3) krediidilepingu tähtaeg;
- 4) intressimäär;
- 5) krediidi kulukuse määr;
- 6) krediidi käive;
- 7) krediidilepingute arv;
- 8) krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhe (laenu tagatuse suhtarv);
- 9) krediidi põhiosa ja intressimakse ja tarbija sissetuleku suhe (laenumakse ja sissetuleku suhtarv);
- 10) krediidi väljastaja.

4.1. Krediidilepingu tüüpide identifikaatorid

Elamukinnisvaraga seotud krediit	1
Sõiduki liising	2
Muu vara liising	3
Vara ost järelmaksuga	4
Muu rahaline krediit	5

Kliendilepingu tüübina näidatakse, millist tüüpi oli krediidileping, mida tarbijale vahendati. Kui vahendatud krediidi summa antakse tarbijale elamukinnisvara ostmiseks, ehitamiseks või renoveerimiseks, märgitakse krediidilepingu tüüpi identifikaatoriks 1 „Elamukinnisvaraga seotud krediit“. Elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidileping on tarbijakrediidileping, mis on tagatud hüpoteegiga või muu võrreldava tagatisega, või tarbijakrediidileping, mille eesmärk on kinnistu, hooneühistu liikmesuse või olemasoleva või kavandatava ehitise omandamine või nimetatud õiguste säilitamine. Seega elamukinnisvaraga seotud krediidina käsitatakse ka maa (nt krundi) ostmist, kui ostu eesmärk on sellele eluase ehitada, kuid selle tagatiseks ei ole seatud

hüpoteeki. Elamukinnisvaraga seotud krediidi tagatiseks on soetatavale elamukinnisvarale või mõnele muule kinnisvarale seatud hüpoteek (või muu võrreldav õigus, nagu tagatisomandamine või pandiõigus hooneühistuseaduse mõistes).

Kui vahendatud krediidi summat tarbijale otse kättesaadavaks ei tehta ja krediidi eesmärgiks on mootor- ja veesõiduki ostu finantseerimine liisingulepingu alusel, märgitakse krediidilepingu identifikaatoriks 2 „Sõiduki liising“. Mootor- ja veesõidukist erineva vara liisimisel märgitakse krediidilepingu identifikaatoriks 3 „Muu vara liising“, samuti kui liisingulepingu alusel finantseeritakse teenuse ostu.

Kui vahendatava krediidi summat tarbijale otse kättesaadavaks ei tehta ja krediidi eesmärgiks on vara soetuse finantseerimine järeelmaksuga, märgitakse krediidilepingu identifikaatoriks 4 „Vara ost järeelmaksuga“. Siia kuulub ka sõiduki ostu finantseerimine järeelmaksulepingu alusel, samuti kui teenuse ostu eest tasutakse järeelmaksuga.

Kui vahendatava krediidi summa tehakse tarbijale kättesaadavaks rahas, märgitakse krediidilepingu identifikaatoriks 5 „Muu rahaline krediit“. Rahalise krediidi puhul kredidivahendaja võib, aga ei pruugi teada vahendatava krediidi eesmärki.

4.2. Krediidi kättesaamise viiside identifikaatorid

Sularaha	1
Ülekanne tarbija arvelduskontole	2
Ülekanne müüja arvelduskontole	3
Muu	4
Määramata	0

Krediidi kättesaamise viisina näidatakse mil viisil toimus krediidi tarbijale kättesaadavaks tegemine.

Kui krediit maksti tarbijale välja sularahas, märgitakse krediidi kättesaamise viisiks 1 „Sularaha“. Kui krediit tehti tarbijale kättesaadavaks ülekande teel tarbija isiklikule arvelduskontole, märgitakse krediidi kättesaamise viisiks 2 „Ülekanne tarbija arvelduskontole“. Kui krediiti tarbijale otse kättesaadavaks ei tehtud, vaid see kanti finantseerimise objektiks oleva vara (või teenuse) müüja arvelduskontole, märgitakse krediidi kättesaamise viisiks 3 „Ülekanne müüja arvelduskontole“.

Juhul, kui krediidi kättesaamise viisiks on üheaegselt mitu erinevat viisi, märgitakse aruandesse see viis, milles see toimus suuremas ulatuses.

Kredidivahendaja puhul, kel puudub teave krediidi tarbijale kättesaamise viisi kohta, märgitakse krediidi kättesaamise viisi identifikaatoriks 0 „Määramata“.

4.3. Krediidilepingu tähtaja identifikaatorid

Krediidilepingu tähtaeg kuni 1 aastat	1
Krediidilepingu tähtaeg üle 1 aasta	2

Tähtaja identifikaator määratakse krediidi lepingulise tähtaja alusel ning seda ka siis, kui laenusumma makstakse välja osade kaupa.

4.4. Intressimäär

Siin näidatakse krediidi vahendamise hetkel kehtinud lepinguline intressimäär. Intressimäär näidatakse protsentides aasta baasil ning kujul intressimäär jagatud sajaga ($i/100$) ümardatuna

nelja kohani peale koma. Kui kredidivahendajal puudub teave tema poolt vahendatud krediidilepingu intressimäära kohta, märgitakse intressimääraks 0 (null).

4.5. Krediidi kulukuse määr

Krediidi kulukuse määrana näidatakse krediidi vahendamise hetkel kehtinud krediidi kulukuse määr võlaõigusseaduse § 406 lõike 6 alusel rahandusministri kehtestatud korra kohaselt. Krediidi kulukuse määr näidatakse protsentides aasta baasil ning kujul määr jagatud sajaga ($i/100$) ümardatuna nelja kohani peale koma. Kui kredidivahendajal puudub teave tema poolt vahendatud krediidilepingu krediidi kulukuse määra kohta, märgitakse krediidi kulukuse määraks 0 (null).

4.6. Krediidi käive

Krediidi käibena näidatakse aruandeperioodil kredidivahendaja vahendatud krediidilepingu lepinguline summa.

Krediidi käive näidatakse eurodes ümardatuna kahe komakohani.

4.7. Krediidilepingute arv

Krediidilepingute arvuna näidatakse krediidilepingute arv, mis on summeeritud aruanderea kuuendas veerus „Krediidi käive“. Krediidilepingute arv näidatakse tükides.

4.8. Krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhte (laenu tagatuse suhtarv) identifikaatorid

Krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtarv on $\leq 70\%$	1
Krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtarv on $> 70\% \leq 90\%$	2
Krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtarv on $> 90\%$	3
Krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtarv on määramata	0

Krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtena näidatakse, millisesse vahemikku jääb aruandeperioodil vahendatud krediidilepingu (täiendava krediidisumma puhul) krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtarv, kui krediidilepingu liigiks on 1 „Elamukinnisvaraga seotud krediit“. Muudel juhtudel märgitakse krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtarvu identifikaatoriks 0 „Määramata“. Samuti märgitakse identifikaatoriks 0 „Määramata“, kui kredidivahendajal puudub teave tema poolt vahendatud elamukinnisvaraga seotud krediidilepingu krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhte kohta.

Suhtarvu arvutamisel võetakse aluseks krediidi lepinguline jääk laenu vahendamise hetkel (lugeja) ning laenu tagatiseks oleva hüpoteegiga koormatud elamukinnisvara lepingu sõlmimise eelselt hinnatud turuväärtus või elamukinnisvara tegelik ostu-müügi hind, sõltuvalt sellest, kumb on väiksem (nimetaja). Kui samale elamukinnisvarale on juba eelnevalt kellegi teise isiku kasuks seatud hüpoteek ja see asub kõrgemal järjekohal (1. järjekohal), on arvutusel kasutatava turuväärtuse suuruseks elamukinnisvara turuväärtuse (või tegeliku ostu-müügi hinna, kui see on väiksem) ja 1. järjekohal asuva hüpoteegi väärtuse vahe.

Tagatise turuväärtuseks on tagatiseks oleva elamukinnisvara konservatiivselt hinnatud turuhind, millega on võimalik tagatis mõistliku perioodi jooksul realiseerida. Üldjuhul on mõistlik realiseerimisperiood kuni üks aasta.

Kui krediidi tagatiseks on mitu elamukinnisvara, millele on seatud hüpoteek, siis laenu tagatuse suhtarvu arvutamiseks kinnisvara turuväärtused summeeritakse. Kui ühe ja sama hüpoteegiga on tagatud tarbija kaks või rohkem krediiti, tuleb laenu tagatuse suhtarvu arvutamisel krediidisumma saamiseks erinevate aegadel vahendatud krediitide jäägid summeerida.

4.9. Krediidi põhiosa ja intressimakse ning tarbija sissetuleku suhe (laenumakse ja sissetuleku suhtarv).

Krediidi põhiosa ja intressimakse ning tarbija sissetuleku suhtena näidatakse vahendatud krediidilepingu (täiendava krediidisumma puhul) krediidi põhiosa ja intressimakse ja tarbija sissetuleku suhtarv, kui krediidilepingu liigiks on 1 „Elamukinnisvaraga seotud krediit“. Muudel juhtudel märgitakse krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtarvu väärtuseks 0 (null). Samuti märgitakse väärtuseks 0 (null), kui krediidivahendajal puudub teave tema poolt vahendatud krediidilepingu krediidimakse ja tarbija sissetuleku suhte kohta.

Suhtarvu arvutamisel võetakse aluseks aruandereal kajastatud krediidi igakuise põhiosa- ja intressimaksete summa (lugeja) ja tarbija igakuise netosissetuleku summa (nimetaja). Kui krediiti ei maksta tagasi annuiteetmaksetega graafiku alusel, siis lähtutakse näitaja arvutamisel krediidi esimese igakuise põhiosa- ja intressimaksete summast. Kui krediidi tagasimaksed ei ole igakuised, siis lähtutakse näitaja arvutamisel 12 kuu graafikujärgsete põhiosa- ja intressimaksete kuu keskmisest summast. Krediidi puhul, mille põhiosa makstakse tagasi alles krediidilepingu lõpus (nn bullet-laen), arvutatakse igakuine põhiosa- ja intressimaksete summa krediidilepingu perioodi keskmisena võttes arvesse lepingu lõppedes tasutava krediidi põhisumma. Suhtarv näidatakse ümardatuna kahe kohani peale koma.

4.10 Krediidi väljastaja identifikaatorid

Krediidiasutus	1
Hoiu-laenuühistu	2
Krediidiandja	3
Muu äriühing	4
Eraisik	5

Siin näidatakse tarbijale krediidi väljastaja. Kui krediidi väljastaja on krediidiasutuste seaduse kohaselt krediidiasutusena määratletud äriühing, märgitakse krediidi väljastaja identifikaatoriks 1 „Krediidiasutus“. Kui krediidi väljastaja on hoiu-laenuühistu seaduse kohaselt hoiu-laenuühistuna määratletud äriühing, märgitakse krediidi väljastaja identifikaatoriks 2 „Hoiu-laenuühistu“. Kui krediidi väljastaja on krediidiandjate ja -vahendajate seaduse kohaselt krediidiandjana määratletud äriühing, märgitakse krediidi väljastaja identifikaatoriks 3 „Krediidiandja“. Kui krediidi väljastajaks on krediidiandjate ja -vahendajate seaduse kohaselt krediidiandjana määratletud hoiu-laenuühistu, märgitakse krediidi väljastaja identifikaatoriks 2 „Hoiu-laenuühistu“. Kui krediidi väljastaja on eelpool nimetatud äriühing, märgitakse krediidi väljastaja identifikaatoriks 4 „Muu äriühing“. Kui krediidi väljastajaks on füüsiline isik, märgitakse krediidi väljastaja identifikaatoriks 5 „Eraisik“.